FARO DE VIGO
DOMINGO, 31 DE MARZO DE 2013

Praza Xoan Piñeiro

Xoan Piñeiro era un hombre bueno, cordial, entregado a su obra y siempre dispuesto a prestar desinteresada colaboración a cuantos se la pedían o podían necesitarla. Su obra escultórica es imborrable en Galicia y está repartida por toda la geografía en monumentos de varia índole y en museos, jardines, templos y colecciones particulares. Entre ellas, el monumento a Calvo Sotelo en Tui, las esculturas religiosas del templo de San José Obrero o el de los Apóstoles, donde destaca especialmente el relieve de La Cena. Su hija Cuqui continúa con la labor de su padre en su antiguo taller familiar de Goián, hoy en día la fundición artística Arte Bronce Fundición.

Uno de los mejores escultores de Galicia

La obra de Xoan Piñeiro figura en numerosos museos, instituciones, espacios públicos y colecciones privadas

JAVIER MOSQUERA

Xoan Piñeiro era un hombre bueno, sencillo y cordial, exento por completo de vanidad y entregado a su obra y a prestar desinteresada colaboración a cuantos se la pedían o simplemente podían necesitarla. Cangués de nacimiento, se había identificado con Vigo y aquí residía. Y fue uno de nuestros mejores escultores. A pesar de su prematuro fallecimiento, dejó unha obra excepcional, una obra fecunda y creadora de amor a su tierra.

Su viuda, Carmiña Álvarez recuerda que le conoció cuando tenía 17 años: "Xa estaba en Madrid porque levaba uns cantos anos coa beca de Belas Artes, aínda que viña moito a súa terra, Nerga. Despois dunha viaxe por Italia, con Pousa, o meu primo, este invitouno a Goián a pasar uns días, e aí nos coñecimos. Ó ano casamos e fun vivir a Madrid, co gran disgusto do meu pai de irme a vivir tan lonxe".

"Nestes sete primeiros anos de casados coñecín o mundo bohemio e artístico, alá polo ano 56, onde galeguistas, artistas e escritores xuntabanse no Café Lion Dor para falar de libros, arte ou política. Xoán no fallaba nunca, pois nesas tertulias atopábase con xente coas mesmas inquedanzas. Eran anos moi difíciles".

"Xoán tiña o estudio en Martínez de la Riva, en Vallecas, e por alí era un ir e vir de xente. Os amigos e os amigos dos amigos. El sempre recibía a todos contentísimo, aínda que logo ese tempo que perdía falando o tivera que recuperar á noite traballando. Lembro máis de unha vez quedarse a modelar unha figura toda a noite, pois era única ocasión de poder concentrarse só".

"Cando viñemos a vivir a Vigo por motivos de traballo e instala o taller en Goián, no tardaba nin un mes en regresar a Madrid. Dicía que tiña que cargar as pilas e ver ós amigos. Madrid seguía sendo para Xoán unha necesidade e un estímulo para ver as exposicións, os museos e o ambente artístico. E outras moitas veces o traxecto era directamente a Arganda, a casa do seu amigo Eduardo Capa, na fundición, e unha vez alí atoparse con todos os demáis."

"Sempre que íamos de viaxe a algún sitio, tiña que levar as suas fillas para ensinarlles todo o que el consideraba cultura".

"Piñeiro foi moi querido como persona, e como artista, penso que a súa obra o define. Gustáballe moito ensinar. Incluso cando facía unha exposición, disfrutaba que os colexios levaran ós nenos e el sempre tiña tempo para explicarlles todo o que facía con moita pacencia. Coido que como ser humano foi unha persona excepcional. Nunca lle escoitei criticar a ningún artista, todos tiñan algo bó. Asistía a tódalas inauguracions e endexamás veía algo negativo. Realmente tiña boa relación con todos".

"Gostáballe moito a música clásica, dicía que Beethoven inspiráballe. E pese ó barullo do compresor ou do martelo neumático aseguraba que escoitaba perfectamente".

"Era moi familiar, moi cariñoso e moi, pero que moi despistado. Vivía exclusivamente para a escultura e esqueciase ata de xantar".

"Facíalle sempre fotos as súas novas obras e, como era de arroutadas, emocionouse tanto coa fotografía que acabou montando un cuarto de revelado".

"No estudio tamén montou unha pequena adega a donde acudían os amigos. Alí tomaban os seus viños e paparotas. Lugrís, Colmeiro ou Laxeiro, entre outros, tamén disfrutaban das miñas comidiñas".

"Xoán era unha persona que non gustaba dos excesos e se coidaba moito. Tódolos anos facía un chequeo xeral. Dicía que tiña que vivir moitos anos, que non podía deixarnos soas e ademáis aínda necesitaba tempo para facer a súa mellor obra. O seu estudio de Goián era o seu relaxio. Viviamos en Vigo, pero si estaba máis de un día fora tiña que regresar aínda que fora a mollar os barros, vixilar o forno, ou calquera outra disculpa... Esas presas de sempre foron o que desgraciadamente despois dunha feliz noite co reenconto dun amplio grupo de artistas e amigos, acabou coa súa vida".

Jorge Santomé

Ante la placa que da nombre a la calle dedicada a Xoan Piñeiro y de izquierda a derecha, Carmen Gloria Piñeiro, Carmiña Álvarez, María Costas, Belén Piñeiro, Natalia Escrig, Lucas Tank, Carmela Arbones, Noa Tank, Marta Piñeiro, Holguer Tank, Cuqui Piñeiro, Jesús Berea, Isabel Riego, Julia Vázquez, Suso Vázquez, Modesto, Mª Eugenia Lores, Uxía y Terita Porto.

Cuqui Piñeiro

Y es su hija Cuqui quien también recuerda la víspera de ese día fatídico: "Regresabamos a Vigo Carmen Gloria e eu dende Santiago de Compostela. Avisos a mamá para que contara coa nosa chegada. Papá avisounos de que Reinaldo Carrizo daba unha charla na sala de conferencias da Asociación de Prensa en Marqués de Valladares. A conferencia estivo ben. Recordo a Eiravella, Xuxo Vázquez, Pipo, María Elena... Fumos a unha taberna baixo os soportais do Berbés a tomar peixiños. E alí estivemos ata que nos botaron. Comimos, bebimos, cantamos... Prolongamos ata o límite a sobremesa e sei que meu pai dixo que nada de regresar, que xa quedaba pouco tempo para que abrira a lonxa e tiñamos que ver de perto a chegada dos mariñeiros co peixe. E non houbo obxeción, máis ben parecía inevitable. ¡Qué beleza e qué disfrute!... Abraiounos ese feitizo. Chegamos a casa, a durmir, de madrugada, pero ese día 20 ás 7 da mañán todo acabou..."

Xoan Piñeiro Nogueira

Hio, Cangas, 1920 - Vigo 1980

Xoán Piñeiro Nogueira nació en Hío, Cangas de Morrazo, en 1920. Pastor en su juventud, estudió en la Escuela de Artes y Oficios de Vigo y en el taller santanderino del escultor José Capuz.

Xoan Piñeiro

En 1948, becado por la Diputación Provincial, se trasladó a Madrid, donde alternó estudios en la Escuela de Artes y Oficios de Vallecas y la Facultad de Bellas Artes de San Fernando. En 1962 regresó a Galicia y se instaló en Vigo y, en 1965, en Goián. Fue profesor en la Escuela de Artes y Oficios de Vigo.

A lo largo de su vida profesional obtuvo numerosos premios y galardones. Participó en muchas exposiciones individuales y colectivas y su obra está presente en gran cantidad de museos, Instituciones y espacios públicos.

Falleció en accidente de tráfico el 20 de diciembre de 1980, cuando desde Vigo se dirigía a su estudio en Goián.

Localización